

Игор Јаркевич

ДВА ПИСЦА

Ово је амерички писац. Он воли живот и славан је, а руски писац је љут и живот не може да поднесе, због тога што је овај, од почетка, према њему био покварен.

Ово је амерички писац. Управо је појебао служавку. Али, није то ништа, још му треба и хвала рећи због тога што није појебао жену, другу служавку, слугу и пса. Може он то (амерички писци — ако и нешто знају — то је да неког јебу; ништа друго и не желе да знају). Руски писац није такав: њега стално јебу други, зато што је беспомоћан и судбина га ни мало не мази. Због тога, како погледаш руског писца, тако ти одмах буде јасно да је он апсолутно несналажљив, као јеж, тако да га одмах јебу без икаквих последица; и вређају га. И понижавају. Са америчким писцем не поступа се тако, он ће сам да појебе кога пожели, а са руским писцем је, наравно, све могуће.

Ово је амерички писац. Добродушан је и нежан, безбрижан, одлично изгледа, лепо је васпитан и има пара. Руски писац, напротив, увек личи на јежа којег је неко управо појебао. Ма, више њих! Заредом... А нико нема појма — због чега. Није срдчан; набусит је и стално нешто забринут. Опет је неиспаван. Да је васпитан — јесте, али боље да га нису васпитавали. Пара нема. Шта ће му? Он је изнад тога! Али, чак и кад их има — боље да их и није, зато што се руски писац са новцем понаша још тужније него руски писац без новца.

Кад се амерички писац спрема да неког дочека, он каже: *Имам новца* — то јест, амерички писац има новца да дочека госта. Када се руски писац спрема да неког дочека, он пита: *Имаш ли новца?* Другим речима, руски писац нема новца да дочека госта, па су сада све наде усмерене ка ономе кога руски писац треба да угости.

Амерички писац на једном месту ће се молити, а на сасвим другом ће се посрати. Руски писац — где се помоли, тамо ће се, по правилу, и посрати. А где се посере, највероватније ће се ту и помолити.

Руски писац се непрестано стиди због гадости које је претходног дана починио: или се заклао или је неког заклао; можда се напио; можда је нешто украо — и сам се више не сећа... Амерички писац је миран — јуче је само неког појебао, али се са тим друга страна сложила.

Једном приликом је амерички писац срео несрећног дечака. Том приликом, амерички писац је несрећном дечаку одмах дао кашу од хељде и кока-колу, окупао га, дао му да се загреје и обукао га, поново нахранио и платио му школарину на престижном колеџу.

Једном је и руски писац срео несрећног дечака. Дечак је гласно плакао. Руски писац му је дуго објашњавао, зашто сва светска блага нису вредна једне дечје сузе¹, а онда му је отео једину играчку коју је имао и у сред ноћи га истерао на мраз, у неки непознати град.

Једанпут се један симпатични момак упознао са руским писцем, а руски писац га је препао, претукао и покупио му сав новац, као бајаги да би купио вотку у драгстору — и заувек је пропао. А затим се момак упознао са америчким писцем, који га је позвао у своју лепу собу, где су они провели надамсе пријатне тренутке.

Једна симпатична девојка случајно се упознала са америчким писцем, који јој је поклонио цвеће, рукавице и сат. А затим се упознала са руским писцем, који јој ништа није поклањао, али је зато одвукао у кревет, па је после (што је потпуно непотребно) претукао једног симпатичног момка.

Једног дивног дана, средовечан брачни пар позвао је америчког писца на пријем, а гости су били очарани и фасцинирани префињеним манирима и широком начитаношћу америчког писца. На расанку, амерички писац је свима поклонио по једну књижицу из америчке књижевности.

Исти тај пар позвао је на пријем и руског писца. И шта је било? Руски писац се ужасно понашао, мљацкао је за столом, чистио нос столњаком, пљувао на под, шкргутао зубима, сво вино из чашица сипао у своју чашу и сам попио, а на расанку је од гостију затражио да купе по једну књижицу из руске књижевности.

Амерички писац је циник и позер, свака друга реч му је *срање*, али — у дубини душе је уверен да ће лепота спасити свет.

Руски писац на сваком кораку тврди да ће лепота спасити свет, или га је већ спасила... Али, када руски писац стигне кући и укључи електрични, или пали плински шпорет, свет за њега постаје — једно најобичније срање.

Амерички писац је непрекидно у облаку неког пријатног мириса: колоњске воде, коњака или греха... Руски писац воња на котларницу, историје за одлагање смећа и полуцију.

Руски писац је плашљивац, потказивач и прича глупости. Амерички писац је одважан и храбар, ничим га не можеш уплашити, бави се својим телом и цени правду.

Руски писац сакупља податке о томе где ко ради. Амерички писац сакупља — Тахићанке и накит у облику корњачиног оклопа.

¹ алузија на *Браћу Карамазове* Ф. М. Достојевског

Амерички писац сваког дана чисти лавабо и одржава ред у кући. Руски писац се не сећа ни када је последњи пут наместио кревет.

Амерички писац веома воли своју породицу. Руски писац већ је убио своје две жене и, нешто се начуло, и са трећом намерава исто. Деца руског писца су сва у модрицама, јер их сваког дана туче постољем за налив-перо и прети им машином за мљевање меса.

Амерички писац има две љубавнице — манекенку и новинарку. И руски писац има љубавницу — пса Мурзика.

Амерички писац је паметан човек, руски писац је, већ у петом колелу — кретен.

Амерички писац у мерцедесу лети у рај, а руски се тресе на таљигама, путујући право у пакао — и још се буни што се пут отегао.

Амерички писац има необично лепо лице; руски писац је сав бубуљичав и рошав.

Амерички писац је богобојажљив и дубоко верујући човек. Руски писац из Библије памти само једну реченицу: — *Пролеће је лејо*.

Амерички писац је пред људима чист, као пред Богом. За руским писцем, још од колевке, вуку се криво наслеђе и разна злодела.

Амерички писац убацује свој уд у вагину лако и брзо; код руског писца то траје дуго и иде тешко и, при том, још и наноси тешке телесне повреде свему унаоколо.

Амерички писац воли животиње и биљке; руски писац обожава дупе, али не као место одвијања радње, већ као душевно стање.

Једном је амерички писац са својим пријатељима шетао уцвалим пролећним вртом, па је читаво друштво уживало у његовом пријатном говору. Затим су сви кренули у ресторан и тамо наставили да уживају.

Руски писац је једном приликом, разговарајући са пријатељима у неком пролазу, тврдио како је, наводно, јуче добио хонорар од хиљаду рубаља, и то — ни за шта! Ето, као, добио је из чистог поштовања према његовом таленту. После тога сви су отишли да дувају лепак и да грицкају двопек.

Амерички писац има одлично памћење. Руски писац је све живо већ одавно заборавио.

Амерички писац је право благо, читава једна ризница.

Руски писац је чудовиште и ругоба жива.

Амерички писац ће умрети у својој кући, у окружењу блиских и рођака и имаће изглед човека који се у животу нарадио. Цела Америка ће два дана ридати и окапати крај његове гробнице. Црни флорови на заставама спуштеним на пола копља, снуждена лица суграђана, наглашено свечане полицијске униформе — ето, такав ће бити декор за његов спровод.

Руски писац ће липсати под оградом, грлећи се са пацовом у неком јарку пуном блата. Тог тренутка цела Русија ће да одахне.

А сада о кондомима. Руски писац је куртон, амерички — није.

Ђаво, који је руског писца обдарио свим деловима тела, обећао је руском писцу стан (али, за сада, ништа од тога). Амерички писац, међутим, има сопствену двоспратну кућу, са подземном гаражом, базеном и црнцием по имену Мулат.

Руски писац трља окице, а амерички писац чисти кљун.

Амерички писац је анђеоло који је неким чудом сишао на земљу.

Руски писац је тиранин људског рода.

Али... И још једном, *али...* Нека буде да је руски писац и ружан и да свако може да га вређа! Он интригира и привлачи, али не тиме — већ нечим сасвим другим! Интригира својим ликовима, који воле добро, а зло презиру... Па, није ред да ликови руског писца воле зло! Такви ликови и треба да виде зло; сместа га опколе, хватају га за уши и сисе и одмах га подоје. Зло — нема куд, и нестаје! Руски писци су, практично, свет већ очистили од зла, зато су амерички писци принуђени да га траже на најскровитијим местима. Готово да им је лупа за то потребна.

А ово је најзанимљивије. Ликови америчких писаца су апсолутно асексуални, гениталије никада нису уживо видели, а, ако су и видели — ништа им није било јасно; па и кад би схватили — онда би то било само у домену остварења демократских слобода. Америчке лирске јунаке полни орган апсолутно не занима, с обзиром да је потпуно бескористан у борби за права човека.

Са руским писцима ствари стоје сасвим другачије! За њих, „курац” је курац, а „пизда” је пизда — зато што руски писци доживљавају свет у свим његовим сегментима и, Боже мој, радују му се. Код руских писаца у свим романима, новелама, причама и новинским белешкама има голог тела. А псовке? О, руски писац не може без псовке, са њом леже и са њом се буди. Руски писац никада се није бојао да у своје приповедачко ткиво угради реч „дупе”, док ће амерички писац десет пута да се најези пре него што, на крају, напише „дупе” и у последњем тренутку ће се препаста — и написати „блејзер”.

Кад амерички писац напише реч „курва”, на крају ће, ипак, да препрта и да напише „кромпир”, а када руски писац напише „фуј” — ту нема прецртавања и прекривања.

У томе и јесте парадокс: раскалашни амерички писац у својим књигама личи на сеф, до грла је закончан и прекривен црним ћебетом.

Другачије стоје ствари са руским писцем! Нека је у животу и јадан и смешан... али, зато — како су му књиге дивне!!!

Како пише амерички писац? Лоше. На пример, амерички писац овако пише о путовању на планину: „... ишао сам на планину, а клизави, вијугави пут вукао ме је напред, мамећи ме да се успем на висине демократије”.

Руски писац тако нешто себи никада не би дозволио! Ево како би он написао: „... Планински пут — предахни. Љермонтове, Гете, Немачко, Италију, Торњу у Пизи, Госпоне, дај ми снаге која никад неће пресахнути!” Тако би написао руски писац — јер је он у свом животу проучавао и бујицу сазнања, и метафору, и Џојса. Постмодернизам је чак и видео (у гробници под зидинама Кремља)... Због свега, тога ти проблеми за руског писца више нису интересантни.

А амерички писац, ето, ништа то не зна! Једино што је читао — је *Чича Томина колиба* (а и то није прочитао до краја; није му до тога). Наравно, сво то време јуче је неко јебао, док је руски писац о томе само морао да чита — зато што са њим нико не жели ишта да има; чак га и деца, животиње и трактористи заобилазе.

А о постмодернизму амерички писац не зна ништа. Међутим, можда су му о модернизму руски писци још нешто и рекли преко „Гласа Америке”, али, зато, шта он може да зна о ПОСТмодернизму?!

Уопште узев, ако бисмо поредили америчког писца са руским, највероватније да би амерички писац одрао кожу руском писцу, али би овај, књижевно, сигурно био јачи. Кладите се господо, ставите свој улог!

Амерички писац пријатно мирише, а руски — воња на шталу, зато што се никада не купа. А и зашто би? И тако је добар. Па, романи које напише руски писац знатно су бољи од америчких.

Ево два романа.

Први је амерички. Зове се *Како је један мулаџић преварио десет црнаца, из једног појшеза*. Роман, разуме се, говори о националним проблемима; уосталом, сви амерички писци (а сви су или црнци, или мулати) само о томе и пишу.

У великом црначком насељу мулат живи сам. На крају романа, Црнци хватају мулата и спремају се да га обрежу, да се ничим не би разликовао од њих. И, када је нож већ принет и вода прокључала, испоставља се да је мулату то урађено још одавно. Црнци црвене од стида и нестају, као да их је земља прогутала. Мулат ликује.

Да отворимо типичан руски роман. Жена (такорећи, девојка) никако себи да нађе достојног партнера. На крају романа спашава је руски писац и они заједно одлазе у тајгу, на острва, где руски писац почиње да пише свој нови роман. Све то се дешава у ситуацији коју битно оптерећују политичке и економске петљанице.

Ето, такав је руски писац! Кад он корача — тресе се земља под ногама и све живо се панично растрчи унаоколо или, евентуално, сања једино о томе — да га што пре појебе. Али, зато он лепо пише. Амерички писац кад корача — сви му се, као, нешто радују; сви би му се дали (због тога он и пише — будимо искрени — тако говнарски, јер човек једино и може да пише добро — само када му се не дају). А има ли да се неко некад није дао америчком писцу? Можда, евентуално, некад, у неком претходном животу, када је био руски писац.

Ма, само полако! Проћи ће године. Руски писци ће се окупити да среде америчке писце, али не само књижевно, већ и физички. Небо ће се прекрити дијамантима и наступиће неки нови живот, сасвим другачији од претходног.

ИГОР ЈАРКЕВИЧ (Москва, 1962) припада млађој генерацији савремених руских писаца. Објављује од 1991. године. У почетку је сарађивао са самиздатима. Сада га масовно објављују како у Русији, тако и у иностранству. Афирмисао га је роман-трилогија *Као ја и као мене*.

Углавном пише о иронији, самоиронији, руском животу и књижевности. По његовом сценарију снимљен је играни филм *Приватне хронике. Монолог*. Најновији роман, у издању „Вагриуса”, носи назив *Разум, секс и књижевност*.

Превела са руског ВИОЛЕТА ЈОВИЧИНАЦ-ПЕТРОВИЋ